Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 201. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 24, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 24-го ЖОВТНЯ 1995 р. Ч. 201. РІК CII.

ВІДБУВСЯ 14-ИЙ СОБОР УПЦЕРКВИ В ЗСА

ПРИЙНЯТО РІШЕННЯ ВВІЙТИ ПІД ОМОФОР ВСЕЛЕНСЬКОЇ ПАТРІЯРХІЇ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — Урочисто закрито у неділю, 15-го жовтня ц. р. 14-ий Собор УПЦеркви в ЗСА, в якому взяли участь делегати майже всіх парафій Церкви.

У своєму головному слові до собору, який розпочався 12-го жовтня, Первоієрарх Церкви Блаженніший Митрополит Константин підкреслив завдання як духовенства, так і всіх вірних у вдосконаленні всіх галузей українського православного церковного життя в Америці і закликав всіх членів Церкви здійснити свої можливості і можливості Церкви через духовне відродження і життя, яке віддзеркалює засади Христового Євангелія, що веде до особистого освячення і розуміння церковослов'я Церкви. Підкреслив Первоієрарх велике значення ролі священика і диякона, рукоположених для виконування сакраментального і пастирських обов'язків у житті Церкви, і ролю мирянина, як частини біблійного священства, і запечатаного печаттю дара Святого Духа для поширення Христової Благовісті серед всіх людей.

У діянні Собору взяли участь 192 делегати, в тому числі 43 від духовенства. Зареєстровано як спостерігачів 70 гостей — членів парафій УПЦеркви в ЗСА.

Собор одноголосно затвердив рішення Єпископату і Ради Митрополії з 3-го лютого 1995 року про вхід Української Православної Церкви в ЗСА і Діяспорі під омофор Вселенської Патріярхії. Це рішення є особливо важливим, бо торкається нових шляхів та заходів для допомоги і зближення світового православ'я з незалежною Українською Православною Церквою Київського престолу.

Впродовж праці собору, під час засідання пленарних сесій і окремих комісій — семінарної, фінансової, молодечої та місійної, статутової, і міжцерковних відносин, — зроблено практичні рекомендації, резолюції і постанови і підкреслено святе завдання Церкви в ЗСА і української православної діяспори присвячувати себе зміцненню українського православного церковного життя і оновлювання його.

У справі об'єднання Українських Православних у діяспорі, собор ухвалив заходи для з'єднання Української Православної Церкви в ЗСА з Українською Православною Церквою в Америці. Це буде першим кроком для дальших заходів для створен-ня Світового Собору Української Православного Єпископату, що з'єднає всіх українських ієрархів для

(Закінчення на стор. 4)

Україна хоче належати до Европи не тільки географічно

Київ (УНІАР). — У розмові з заступником голови комісії Ради Европи з правних питань та прав людини Адріяном Северіном Президент Леонід Кучма ствердив, що прийняття України до РЕ буде підтвердженням того, що Україна належить до Европи не тільки географічно. Він розповів також про підготову нової конституції України, яка має бути ухвалена в першій половині наступного року. Заторкнувши при цьому проблему Криму, він зазначив, що не бачить підстав для перегляду сучасного статусу півострова. На думку Л. Кучми, "це питання з'ясоване раз і назавжди".

Що стосується знесення смертної кари, то Україна нещодавно першою з-поміж країн СНД призупинила виконання смертних вироків і має намір остаточно узгодити своє законодавство з загальноевропейським. Український Уряд зобов'язався також закрити Чорнобильську АЕС до 2000-го року і має надію, що світове співтовариство надасть йому для цього необхідну технічну й фінансову допомогу.

В. Дурдинець не схвалює „союзників"

Київ (УНІАР). — Віце-прем'єр-міністер України з питань державної безпеки та надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець заявив, що створення у парляменті депутатської групи "Союз" — це антиконституційна дія, спрямована на погіршення загальної політичної ситуації у державі. "Я не знаю у світі країни, — сказав він, — де члени парляменту створювали б об'єднання, основна мета якого — знищення своєї держави".

На своє виправдання "союзники" вустами члена ЦК КПУ Г. Крючкова заявили, що вони зовсім не прагнуть відновлення того Союзу, що був, бо це все одно неможливо, навіть коли б хтось хотів. "Йдеться лише, — за словами Крючкова, — про відновлення братерського союзу народів незалежних країн за збереження державної незалежности України".

Правдоподібно, мається на увазі неоколоніяльний "білоруський модель", що однаково задоволяє і прагматичне московське керівництво, і місцеву номенклятурну олігархію.

Смертність перевищує народжування

Київ (УНІАР). — Президент Інституту державности і демократії, член Центрального проводу Руху Володимир Черняк подав статистичні дані про різницю між народжуванням і смертністю в Україні.

У 1990 році смертність була вища від народжувань на 39,000 осіб, у 1992 — 100,000 осіб, у 1994 — на 243,000 осіб. За його словами, темпи фізичного вимирання української нації продовжують зростати. Тільки за шість місяців цього року населення України зменшилося на 160,000 осіб.

Домагаються повернення валюти в Україну

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 17-го жовтня, відбулося засідання комісії з питань повернення в Україну валютних цінностей, що незаконно перебувають за її межами.

Заступник голови правління Національного Банку України Олександер Кіреєв поінформував, що українські резиденти мають великі суми у валюті за межами України на законних підставах. Але ці гроші виключені з фінансового обороту. Йдеться про гроші, які перебувають на заблокованих рахунках Зовнішнього економічного банку СССР. Є суми ці становлять близько 1.2 блн. дол. А на рахунках українських підприємств за кордоном є понад 15 млн. дол. та 5 млн. індійських рупій.

Пікетують Кабінет Міністрів

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 19-го жовтня, майже 5,000 людей — членів Соціялістичної і Комуністичної Партій України, представники профспілкових організацій та близько 200 членів УНА-УНСО розпочали пікетування біля будинку Кабінету Міністрів.

Серед вимог пікетувальників, на першому місці підвищення заробітків та своєчасна виплата їх. Пікетувальники також вимагають гарантій соціяльного захисту населення.

ЗРОБЛЕНО ПЕРШИЙ КРОК У РЕФОРМУВАННІ МЕДІКЕР

Вашінгтон. — У четвер, 19-го жовтня, республіканці Палати Репрезентантів зробили перший крок у напрямку реформи існуючих суспільних програм демократів. Голосами 231 до 201 схвалено законопроєкт з метою приборкати видатки програми медичного забезпечення Медікер у наступних семи роках на 270 блн. дол., і дати можливість старшим громадянам країни також користати із таких же приватних програм. Якщо згаданий законопроєкт, чи йому подібний, буде в майбутньому схвалено Конгресом, то це буде першою зміною від 1965 року.

Нют Ґінґріч, спікер Палати Репресентантів, ще перед голосуванням підкреслив, що республіканці хочуть „вирішити проблеми для всіх американців однаково, без расового поділу чи клясової боротьби бо не бажають створювати конфлікту поміж поколіннями. Ми хочемо знайти розв'язку щоб зберегти та охоронити Медікер". Натомість президент Билл Клінтон знову погрозив, що накладе вето на цей законопроєкт ,бо він уважає, „що 270 блн. дол. заощадження впродовж наступних сім років може цілковито розторощити систему охорони здоров'я для старших американців".

Не сумніваючись в тому, що схвалення Сенатом подібного законопроєкту в цій справі та погрози Президента, на думку аналітиків створять відповідну атмосферу для неминучого політичного зудару на тему розміру, форми та цілей державних видатків і обидві сторони намагатимуться звинуватити себе в тому, що ризикують можливою затримкою невиплачення державних зобов'язань, а при тому й добрим іменем ЗСА.

Висунення претендентів на кандидатів

Київ (Р. Р.). — Тут в ході підготови до виборів депутатів України у 45 округах висунено 468 претендентів на парляментаристів. З них висунуто виборцями 299 осіб, робітничими групами — 87, партіями — 82. Реєстрація кандидатів у депутати закінчиться 2-го листопада.

ООН СВЯТКУЄ СВІЙ ПІВСТОРІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

Л. КУЧМА ПРОМОВЛЯВ ПІСЛЯ Б. КЛІНТОНА

Ню Йорк. — В суботу, 21-го жовтня, до Ню Йорку на святкування 50-річчя Організації Об'єднаних Націй приїхало понад 160 керівників держав, серед них і Президент України Леонід Кучма, який промовляв відразу після виступу президента Билла Клінтона.

У вітальному зверненні до гостей генеральний секретар ООН Бутрос Буртос-Ґалі ствердив, що ця світова організація відіграє тепер винятково важливу ролю у таких ділянках, як права людини, міжнародне право, підтримання миру у різних регіонах планети, економічний розвиток і охорона довкілля.

В той самий час відомо, що ювілей ООН припав не на найкращі для неї часи. Вона переживає найбільш глибоку фінансову кризу за всю свою історію. Найбільші видатки пов'язані з проведенням миротвоних операцій на Балканах, в Сомалії, Анголі та інших країнах. Крім того, деякі держави довгий час не сплачують своїх внесків в касу ООН. На сьогоднішній день борг становить 3 блн. дол. Найбільшим боржником є З'єднані Стейти Америки, вони винні 1.3 блн. дол. Вашінгтон не виділяє для ООН грошей, поки не відбудеться структурна реорганізація цієї міжнародної установи.

В суботу у Зимвому саду Світового торговельного центру в Манґеттені відбулася святкова вечеря. Гостей приймав посадник Ню Йорку Рудолф Джуліяні. З промовами виступили генеральний секретар ООН Б. Бутрос-Ґалі і колишній державний секретар ЗСА Генрі Кісінджер.

Святкові заходи продовжувалися у понеділок і вівторок. Можливість виступити з трибуни ООН мають всі керівники держав. Щоправда, тривалість кожної промови не повинна перевищувати п'ять хвилин.

Спостерігачі пишуть, що досить велике число відсутніх керівників держав. Наприклад, побоюючись перевороту у своїй республіці, не приїхав до Ню Йорку грузинський лідер Едуард Шеварднадзе. Не відомо, з якої

(Закінчення на стор. 4)

Ліві знову єднаються

Київ (УНІАР). — В суботу, 14-го жовтня, на зборах представників лівих сил створено „Всеукраїнське об'єднання прогресивних сил за спасіння України". Мета нового об'єднання — координація спільних дій в маштабах всієї України. До об'єднання увійшли такі партії та організації: Комуністична, Соціялістична і Селянська, Всеукраїнський Союз Робітників, Союз Жінок-Трудівниць, Всеукраїнське Товариство „Прометей". Вони висунуть на вибори в кожну округу одного-двох кандидатів від лівих партій.

Пенсіонер судить В. Яворівського

Київ (Р. Р.). — Тут 12-го жовтня відбулося судове засідання у справі скарги колишнього представника Президента в Черкаській області, тепер пенсіонера Костянтина Ястреба на депутата Верховної Ради України Володимира Яворівського.

Пенсіонер вимагав у письменника 200 млн. карбованців та публічних вибачень у газетах „Черкаський край" та українськомовній газеті „Київські Відомості", а також у радіо. Так оцінив пенсіонер слова Яворівського, який два роки тому начебто назвав його „хапугою" і „пройдисвітом" на одному з віч.

Невідомо чому К. Ястреб згадав про це аж через два роки. Може тому, що „квартирні справи", про які говорив Яворівський, уже наладнав.

Як би там не було, а Радянський народний суд Києва 13-го вересня і 12-го жовтня провів судові засідання в цій справі. На останньому В. Яворівський попросив перенести слухання доки прокуратура перевірить усі факти. Сторони дали судові свої пояснення і розійшлися.

Закінчилося слідство у справі Л. Табурянського

Дніпропетровське (Р. Р.). — Заступник начальника слідчого управління Дніпропетровської области Віктор Тимошенко повідомив, що слідство у справах колишнього депутата України Леопольда Табурянського закінчено і справу передано до суду.

За словами В. Тимошенка, Л. Табурянському висунено звинувачення за трьома статтями: 187 — проведення несанкціонованих віч; 222, частина 1 — незаконне зберігання зброї; 206 частина 2 — заклики до актів громадянської непокори.

Адвокат Віктор Нікахаков не зумів домогтися звільнення Л. Табурянського до суду.

Біля Дніпропетровської Обласної Ради пікетують громадяни, які довірили свої гроші довірчим товариствам і трастам, а тепер їх втратили, і яким свого часу допомагав організувати акції протесту Л. Табурянський. Тепер серед вимог пікетувальників з'явилася ще одна — „Звільнити мученика за народ Леопольда Табурянського".

Сам директор фірми „Олімп" Л. Табурянський передав через свого сина листа для опублікування в пресі, в якому він запевняє, що обороняв інтереси обкрадених вкладників зовсім не заради популярности на виборах, як це про нього пишуть.

В. Боженар в депресії

Київ (Р. Р.). — Тут закінчилося слідство у справі колишнього радника голови Верховної Ради Олександра Мороза — Віктора Бонежара.

Адвокат підсудного Олександер Максименко 14-го квітня цього року оскаржив дії Генеральної прокуратури щодо „незаконного утримання" Боженара в слідчому ізоляторі. Вимагав звільнити його на час слідства. Однак його не звільнили і 7-го жовтня повідомили про закінчення розслідування. Боженара затримано 6-го березня. На думку адвоката, ніяких підстав для утримування В. Боженара в тюрмі не було і немає.

Як твердить адвокат, за сім місяців слідча група із 20 осіб не знайшла ніяких підтверджень, що Боженар украв, привласнив чи використав хоча б якісь гроші чи державне майно. В присутності представника Генеральної прокуратури, адвокат сказав, що В. Боженар дуже пригнічений і ночами йому сняться жахи, змії та інша нечисть. Один із допитів було припинено через неадекватну реакцію підзахисного на запитання слідчого.

Тиждень тому на юридичну фірму „Злагода", у якій працюють Віктор Здоровенко та Олександер Максименко, здійснено напад. Зловмисники висадили грати і викрали інформацію з пам'яті комп'ютера.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

Відзначається 100-річчя від дня народження Г. Верьовки

ЧЕРНІГІВ. — Відзначення 100-річчя з дня народження Григорія Верьовки розпочалося 15-го жовтня виступом українського державного академічного народного хору ім. Г. Верьовки в Чернігові та у селищі Березине, де народився маестро і де створено його музей. Основні заходи з відзначення 100-річчя відбудуться наприкінці грудня у Києві та Чернігові.

Епідемію гепатиту спровокувала влада

ЛУГАНЩИНА. — Тут за станом на 16-го жовтня на вірусний гепатит захворіло 172 особи, серед них 77 дітей. Санітарна епідеміологічна комісія встановила, що води в місті не було з вини місцевих властей, які виключили постачання води через несплату населенням за публічні послуги. Понад 2,000 родин користувалися непридатною для вжитку водою. За даними лікарів, вірус уражає кожного другого і його інкубаційний період триває 14–20 днів.

Відбувся з'їзд любителів пива

МИКОЛАЇВ. — Тут відбувся 10-ий з'їзд бірофілів України, Росії та Білорусі. Працювала обмінна біржа. Відбулося традиційне для таких зустрічей коштування і змагання зі швидкісного пиття пива. Із 47 родів пива українського виробництва визначено три кращих: „Подільське темне", Київ; „Дорфер стронг", Київ; „Байда", Запоріжжя.

Кримські депутати спішаться

СИМФЕРОПІЛЬ. — Президія Верховної Ради Криму 16-го жовтня внесла на розгляд сесії проєкт нової конституції автономії в другому читанні. Голова кримського парляменту Євген Супрунюк повідомив, що із 150 статтей проєкту групи парляменту України і Криму узгодили 130. Не врегульованими залишаються статті про громадянство, державну символіку, уповноваження, формування та підлеглість силових структур. Кримські депутати хочуть завершити розгляд проєкту конституції до 9-го листопада, тобто до остаточного ухвалення рішення про вступ України до Ради Европи.

Соціялісти приєднуються до протестів

КИЇВ. — Політична рада Соціялістичної Партії України закликала свої осередки підтримати акцію протесту проти низького рівня життя 25-го жовтня. В заяві керівники СПУ остерігають про „можливість провокацій з боку певних політичних та інших сил". Голова парляментарної фракції соціялістів Іван Чиж сказав, що за даними СПУ, „такі провокації можливі для того, щоб звинуватити нас в екстремізмі й поставити під сумнів законність існування партії. Тому 25-го жовтня СПУ діятиме в рамках законів.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 19-го жовтня, офіційні чинники Білого Дому повідомили, що незважаючи на свою політичну поразку тому два роки у спірному питанні гомосексуалізму в об'єднаних збройних сил ЗСА, президент Билл Клінтон вирішив підтримати законопроєкт, який забороняти́ме дискримінування в праці проти гомосексуалістів. У листі до демократичного сенатора з Массачусетс Едварда Кеннеді, який є головним спонзором цього антидискримінаційного законопроєкту Президент зазначає, що у 41 стейті в країні все ще можна звільнити людину з праці на підставі його сексуальних уподобань, а це на його думку не є правильно.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ СЕНАТОР з Північної Кароляйни Джессі Гелмс, який є головою Комісії закордонних зв'язків, знову зупинив будь-які призначення Уряду президента Билла Клінтона на пости амбасадорів. Сенатор Дж. Гелмс також продовжує затримку підвищень службовців Державного департаменту і гальмує в Сенаті справу майже двох десяток договорів. Все це з уваги на те, що Уряд президента Б. Клінтона не взяв серйозно до уваги його пропозицій переорганізувати бюрократизм закордонної політики, який, на думку сенатора, є надто коштовним у теперішньому варіянті.

ЗІЗНАЮЧИ ПЕРЕД СЕНАТСЬКОЮ комісією минулого тижня, директор ФБІ Луїз Фрі сказав, що ця державна установа, яку він очолює, та її працівники значно помилилися у полагодженні відомої конфронтації в місцевости Рубі Ридж в Айдаго. Крім того він зазначив, що він, як директор згаданої установи, допустився важливого прогріху, коли давши упімнення свому заступникові, відповідальному за згадану справу, в короткому часі після того дав йому підвищення. Співробітники директора Л. Фрі споді́ються, що ці щілоденні примирливі зізнання їхнього директора зможуть зменшити недовір'я до їхньої та інших правоохоронних установ і допоможуть віді́скати їхній престиж серед громадськості.

У СВІТІ

В КІНЦІ МИНУЛОГО ТИЖНЯ, у четвер і п'ятницю, 19 і 20-го жовтня, в районі японських островів Амамі відбулося, з декількагодинними перервами, три сильні землетруси підряд. Острови Амамі знаходяться 400 кілометрів на південь від узбережжя японського острова Кіюшу. В осередку, на великій глибині, сила підземних поштовхів досягала 6.7 ступеня за скалею Ріхтера. У сусідніх з Амамі районах хитання ґрунту доходило до 5 ступенів за семиступеневою японською системою. Мешканці Окінави та південного узбережжя островів Японського архіпелагу дістали завчасну інформацію про можливі цунамі, морські хвилі, які на цей раз перевищать два метри. Навколо острова Кікай вода вже піднялася на 1.5 метра.

ІРАКСЬКИЙ МІНІСТЕР нафти генерал Амер Рашід, який водночас очолює військово-промисловий комплекс країни, визнав, що Ірак справді намагався створити „невелику атомову бомбу", після того як його війська захопили Кувайт. Однак цим плянам не судилося здійснитись, бо не вистачило ні наукових, ні технічних ресурсів. А. Рашід відкинув припущення багатьох західніх експертів, які остерігають, нібито Ірак і тепер має зброю масового знищення, забороненої міжнародними договорами.

ПОВІДОМЛЕННЯ

до членів з виплаченими грамотами

Повідомляємо всіх хто одержав у вересні ц.р. лист із Головної Канцелярії про програму зміни виплаченої грамоти на грамоту з одноразовою вкладкою на підвищену суму, реченець продовжено до кінця жовтня ц. р. Вже висилаємо листи на жовтень. Користайте з нагоди та не відкладайте бо ця нагода не повториться.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

„Дивні діла Твої, Господи"

З таким саме питанням, виглядає, треба нам, українцям, звертатися до надземних властей, щоб у якийсь спосіб вияснили нам дії та вчинки туземних властей і керівників України. Хоч розум диктує, що воно, може, надто драстичний засіб, але у світлі подій, зокрема, коли йдеться про державну мову України, впродовж пройдених чотирьох з половиною років, то це мабуть єдиний спосіб знайти оправдання на цей ґеноцид рідної мови Урядом і керівництвом України. Який безмежний сором за те, що наш народ впродовж століть, наперекір усім заборонам і цькуванням, оберігав, викохував і дуже часто платив життям за рідну мову, то тепер у своїй самостійній державі йому доводиться боротися за її існування.

Важко собі уявити, щоб ті, які сьогодні вважаються керівниками України, не здавали собі справи з того, що робиться в країні все для посиленого винищення української мови у слові і письмі. Почавши від найвищих державних структур до обласних і місцевих урядів включно, майже насильно вводиться російську мову в щоденному спілкуванні, а у багатьох областях у такий чи інший спосіб не допускається україномовних видань, натомість без будь-яких перешкод надходять російськомовні. Сьогодні, на п'ятому році існування незалежної України, її Уряд видає своїм громадянам двомовні пашпорти — українською та російською мовами, а учням багатьох українських шкіл такі ж двомовні шкільні свідоцтва. Важко зрозуміти причину цього, бо коли пашпорти для внутрішнього ужитку, то чому в незалежній державі Україні потрібно російської мови на пашпорті, якщо ж ці пашпорти мають бути єдиними як в країні, так і для закордону, то чи не варто було б їх видавати в додатку до української англійською мовою, яку цілий світ визнає як мову міжнародного спілкування. Те саме стосується і двомовних шкільних свідоцтв. І знову виринає питання — чому? Невже теперішня українська державна влада має так глибоко закорінене почуття рабства і меншевартости, що ніяк не може обійтися без „старшого брата"? І свідомо чи ні, але намагається власними руками таки втягнути Україну у сферу впливів Росії. Невже ж понад три з половиною століття поневолення та Емських і Валуєвських указів не дали змоги зрозуміти, що єдиною метою „старшого брата" є знищити Україну та її народ, а як краще можна цього доконати, як не вирванням і розтерзанням душі народу — його мови!

Варто, щоб керівництво України, яке завжди і всюди чваниться і щороку відзначує гучно пам'ять одного з найвидатніших синів нашого народу Тараса Шевченка, взяло до уваги також і його слова, якими він закликає : „ Схаменіться! Будьте люди, бо лихо вам буде ..."

Який поличник і образа всім тим, які опинившись поза кордонами України, впродовж кількох поколінь не забували про те, хто вони і чиї діти та у своїх нащадків плекали не тільки любов до країни їхнього походження, але плекали та вчили їх мови цього народу і прищеплювали почуття гордости за неї. Беручи все це до уваги, не хочеться вірити, щоб керівники власної держави не були свідомі, що чинять один з головних гріхів — не вбивай, бо своєю інертністю в справі рідної мови якраз допускаються цього — вбивають не тільки свою молоду державу, але також і її народ. Відповідати також доведеться перед історією, яка напевно гостро судитиме тих, які до цього приклали своїх рук.

А покаятися завжди можна, тільки в цьому випадку треба це робити негайно, бо народ і країна в небезпеці новітнього та дуже нищівного мовного ґеноциду.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Левко Лук'яненко,
народний депутат України

УКРАЇНА В ООН

Історія України в ООН поділяється на дві частини, як і поділяється на дві частини історія самої України: період до 24-го серпня 1991 року і період після цієї дати. Дата 24-го серпня 1991 року поділяє всю новітню історію України на колоніяльний період і період незалежности. Період колоніяльної залежности — це, звісна річ, українська історія. І все таки відчуваємо необхідність запроваджувати поділ історії на дві доби: колоніяльну, немов би не нашу еру, і нашу добу як нову, нашу еру.

340 років залежности від російських царів та імператорів, 340 років безупинної боротьби проти московського деспотизму справили на свідомість українців глибокий і всебічний вплив. Особливо жорстоким був період панування російської імперії над Україною в її комуністичній стадії. Затятою була й боротьба українців проти окупації.

Щоб приборкати українців, Росія тричі мордувала наш народ голодом: 1922-33, 1932-33 і 1947 року. Вона вчиняла масові депортації українців з України до північних і східних районів Росії, до Казахстану й на Делекий Схід. Після Другої світової війни із західньої України, де в час і після війни клекотіла національно-визвольна війна, Росія депортувала два мільйони мирних жителів до Сибіру та в інші далекі від України імперські терени.

Збройний партизанський рух за національну свободу тривав до 1956 року.

Важко було винищити 50-мільйоновий народ репресіями, голодоморами й депортаціями і тоді до антиукраїнського арсеналу добавляють ще дві речі: переселяють в Україну мільйони москалів для розмивання з середини українського етносу. І оголосивши українську націю з її мовою і культурою „неперспективними", розгортають шалену русифікацію. Мета російського імперіялізму чітка і ясна: знищити українців як націю і тим самим зробити неможливим відрив української етнічної території від московського простору.

Сталін на хвилі перемоги в Другій світовій війні намагається створити з ООН механізм посилення ґльобального впливу комуністичної імперії на світовий розвиток. Він пропонує ввести до членства в ООН всі 16 так званих союзних республік. Захід противиться фіктивному членству, яке давало б Москві 15 додаткових голосів. І Рузвелт, посилаючись на те, що американський стейт має більше прав, аніж совєтська республіка, запропонував зробити всі американські стейти членами-засновниками ООН. Сталін відступив. Захід також відступив і погодився окрім СССР (Росії) визнати за членів ООН Україну і Білорусь з тих мотивів, що вони найбільше постраждали в Другій світовій війні.

Так московська окупаційна адміністрація, що вірою і правдою служила імперії і сумлінно проводила в Україні політику за знищення української нації, отримала статус незалежної держави-засновника найбільшої міжнародної організації XX сторіччя зі своїм окремим голосом. Окремим незалежним цей голос ніколи не був, з цієї адміністрації не тільки не вийшов жоден самостійний документ, але й кожна промова її дипломатів була перевірена й санкціонована Москвою.

Позаяк дипломатична служба окрім свого величезного політичного навантаження ще вимагає й дипломатичної професійности, то певна частина совєтського дипломатичного корпусу з українців виявилася коштовною знахідкою для України після проголошення нею державної незалежности.

Проблема створення національної дипломатичної служби без цих фахівців була б не до вирішення. Саме ці фахівці, незважаючи на їхнє ідеологічне минуле і доволі поширений промосковський сервілізм, стали професійним осердям, яке дало можливість незалежній Україні створювати свою дипломатичну службу з такою великою швидкістю, з якою ледве чи створювалася вона будь-коли в історії: від проголошення незалежности 1991 року до середини 1995 року дипломатична служба України (Міністерство Закордонних Справ і штати закордонних дипломатичних представництв) зросла майже до 1,200 осіб. Для того, щоб закінчити університет чи інститут міжнародних відносин потрібно п'ять років. За станом на 1-го січня 1995 року Україна є членом 37 міжнародних організацій. Україна також є членом або бере участь у діяльності понад 100 постійних або тимчасових органів, утворених в рамках цих організацій або на підставі міжнародних договорів, учасницею яких є Україна.

В рамках ООН було створено міжнародне право (передусім статус ООН), що зобов'язує держави розв'язувати суперечки між ними способом переговорів, а не війни, як було досі завжди. Створено механізм для льокалізації конфліктів та їх мирного розв'язування — Ради безпеки.

Світ є багатогранний і різноманітний і розвивається людство через подолання внутрішньонаціональних і міжнародних суперечностей більшого і меншого характеру. В Організації Об'єднаних Націй людство знайшло свій найвищий форум, де має можливість виробляти найширші загальноприйняті критерії взаємин між державами. І на цьому форумі тепер є правдива Україна.

Оксана Сновидович-Мазяр

ЗА ПОНОВЛЕННЯ ДОБРОГО ІМЕНИ УКРАЇНСЬКОГО ВОЯКА

Надходить листопад, місяць, в якому вшановують колишніх вояків-ветеранів. Це також і час, в якому колишні вояки, об'єднані в братства, проводять збірки грошей на допомоговий фонд Суспільної Служби Комбатанта — на допомогу потребуючим колишнім воякам-дивізійникам та упістам, які повернулися із заслання, складають „Дар Українським Воєнним Інвалідам" — своїм побратимам. Справді шляхетна справа, бо навіть по півстоліттю, що минуло від тієї днини, коли їх зблизила зброя та свідомість оборони рідної землі від окупантів, залишилися вони вірні своїй присязі, залишилися побратимами. Але це їх, дивізійників чи воїнів УПА, добра воля, так звана „громадська організація". На еміґрації братства колишніх вояків були визнані урядами країн їх поселень, а за роки кропіткої праці здобули собі добру репутацію та пошану. Вони — ветерани, колишні вояки, ними залишаться назавжди.

Після відродження незалежности в Україні постали станиці дивізійників та упістів — тих, хто у вирішальний момент, не вагаючись, вибрав собі нелегку дорогу оборонця України. Я певна, що в той час ніхто з них не задумувався, що і як буде потім. Керувався почуттями совісти та чести. Тому нині подвійно прикро, що йде п'ятий рік незалежности країни, задла якої вони боролися й віддавали життя, задля її незалежности майже кожен з них був поранений на полях бою чи опісля в совєтських тюрмах. Саме вони, справжні українські ветерани, не тільки не мають жодної підтримки — вони не мають ані найменшої пошани від Уряду України. Чи це не дискримінація?

З кожним роком їх меншає — скільки їх загинуло на фронтах, скількох не стало за цей довгий час. Похилий вік та недомагання, а головне надірване здоров'я у катівнях, ҐУЛаґах виривав їх з ряду справжніх патріотів української землі. Мороз проймає, коли слухаєш оповіді очевидців про те, що творили з полоненими дивізійниками та вояками УПА совєтські інквізитори — осліплювали, живим відрізували частини тіла, ламали кістки, а надана „медична" допомога полягала у продовженні фізичних і моральних мук. Багато не витримало, однак, наперекір усім недолям, є такі, хто вижив, та яке їх життя — чи когось це з урядовців цікавить? Хто дбає про них?

Відразу заперечую і відкидаю дуже примітивну відмовку, мовляв, настали тяжкі часи у вільній Україні. Нічого спільного з цим нема, бо крахобори та злодії навіть дуже вигідно використовують сьогоднішню ситуацію. Аж занадто часто з'являються публікації про зловживання куди тільки не глянь — найновіша про чорнобильських інвалідів, коли їх пільгами користувалися ті, які абсолютно не мали жодного відношення до Чорнобиля. Ганьба нелюдам!

Аналогічну ситуацію можна побачити й серед так званих нині визнаних „заслужених" чи „персональних"

(Закінчення на стор. 3)

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ
Український центр „Паллада"

Про статус втікачів і льотерію

Я знаю, що громадяни України жидівської національности приїжджають до Америки на статус втікачів. Прошу сказати, чи є можливість для українців отримати статус втікача і якщо це можливо, то кому він надається і куди треба звертатися в цій справі?

Не зважаючи на демократичні зміни, що зайшли в Україні, продовжує існувати щорічна квота для втікачів, яка надається Президентом та затверджується Конґресом ЗСА і яка розрахована на всі країни, що входили до складу колишнього СССР. До 1992 року на цю квоту виїжджали лише члени переслідуваних релігійних громад, а від 1992 року таку можливість було надано також особам жидівської національности.

Цей закон, а точніше поправка до закону, згідно з якою виділяється 50,000 віз мешканцям колишнього СССР, є тимчасовим, і у вересні 1996 року закінчується термін його дії. Від початку було встановлено, що закон буде діяти два роки, але у 1994 році його продовжено ще на два роки. Цілком можливо, що рішенням Конґресу ЗСА час дії цього закону буде продовжено і наступного разу. Мають можливість отримати статус втікача українці — віруючі Української Автокефальної, Греко-Католицької та Євангельської Церков, а також особи, що зазнають переслідувань з політичних причин. Варто сказати, що формальна приналежність, скажімо, до тієї чи іншої релігійної групи ще не є ґарантією того, що заява буде зареєстрована центром у Вашінґтоні. Близько 80% віз (а, відповідно, і викликів на інтерв'ю) призначається тим, хто мають у ЗСА родичів-спонсорів. Від часу подачі документів до призначення інтерв'ю проходить кілька років. Отримати статус втікача (інтерв'ю проводяться у Москві) на підставі порушення людських прав та свобід значно простіше, ніж отримати на тих самих підставах політичний чи релігійний притулок (Форма I-589) знаходячись у ЗСА. Призначена на минулий рік квота для втікачів з країн колишнього СССР не була повністю використана. Реєструє кандидатів та призначає дату інтерв'ю центр, що знаходиться під адресою: Washington Processing Center, 1111 N. 19th Street, Arlington, Va. 22209

До мене приїхала у гості родичка з України. Їй дозволено перебувати у ЗСА на протязі 6-ох місяців. Що треба зробити для того, щоб продовжити її візу і на який період часу дається продовження?

Гостьова віза B-2 згідно з законом може бути продовжена до одного року. (У виключних випадках Служба іміґрації і натуралізації має право дати чужому гостеві дозвіл залишитися і на довше). Ваша родичка повинна виповнити форму (I-539), яку можна отримати у місцевому бюрі Служби іміґрації та натуралізації та вислати її до реґіонального іміґраційного центра. До аплікації додається чек або грошовий переказ на 75 дол. Якщо гість продовжує візу також для членів своєї сім'ї, то треба доплатити додатково по 10 дол. на кожну особу. У випадку відмови ніякі додаткові пояснення чи відклики СІН не приймає і гроші не повертає. Прохання про продовження перебування у ЗСА повинно бути отримане не раніше, як за 60 днів і не пізніше, як за два тижні до закінчення дозволеного терміну перебування.

Я один з тих, що отримав повідомлення про виграш у льотерії DV-96. Я ще не подав папери до іміґраційного бюра у Ню Йорку. Всі кажуть, що треба поспішати, бо іміґраційна служба має певні інструкції, що обмежують кількість „зелених карт" та можливості отримання їх у залежності від того, який порядковий номер мають ті, що виграли. Прошу сказати, які існують обмеження для тих, що виграли та як довго іміґраційна служба буде приймати документи?

Починаючи від 2-го жовтня, біля Нюйоркського Іміґраційного бюра в'ється довжелезна черга щасливців, які отримали право подати документи на отримання статусу постійного жителя ЗСА . І хоча бюро на Federal Plaza 26 приймає щодня 300 справ на оформлення зміни статусу (це на 50 більше, ніж минулого року), очевидна нервовість та непевність серед тих, що виграли. Може-

(Закінчення на стор. 3)

Роман Савицький, мол.

ВАСИЛЕВІ ВИТВИЦЬКОМУ — В ЙОГО 90-ЛІТТЯ

I

Дня 16-го жовтня 1905 року в Коломиї прийшов на світ майбутній музика, видатний критик-педагог, відомий композитор-дириґент та чи не найбільший музиколог української діяспори — д-р Василь Витвицький.

З приводу появи його спогадів п. з. „Музичними шляхами" (1989), автор цих рядків мав рідкісну приємність написати:

„В. Витвицькому поталанило: його життя досягло творчого довголіття, а безперервна діяльність охоплює майже ціле XX століття, починаючи із 1920-их років. Він — професійний музиколог-науковець, отже шукач правди, але й одночасно композитор-дириґент, шукач краси. У висліді, він дарував нам всесторонність, багатства духа й переживань із свого життєвого шляху..."

Творча біографія В. Витвицького насвітлює постать „людини всіх часів" (згадати б нагороджений кінофільм п. з. „A Man for All Seasons") — постать музикознавця-енциклопедиста, якому близькою є проблематика різних часів. Він бо знавець доби українського музичного клясицизму, і не чуже йому листування Миколи Лисенка з Іваном Франком. Він любить такі діяметрально протилежні теми, як монументалізм Станислава Людкевича, ліризм Василя Барвінського, відродження бандури, ідеї Вірка Балея та його ж зв'язок з Київською аванґардною групою композиторів.

Власне такий підхід облегшує йому толерантність до різних поглядів. У статтях своїх він навіть не поминув модерний „рок", що є рідкістю між клясичними музикознавцями його покоління. Окреме й гостинне місце в оглядах пера В. Витвицького відведене заслугам композиторок та жінкам-музикознавцям.

Треба відмітити найголовніше: всі повищі й інші ще теми автор-музикознавець трактує виключно із професійної точки зору. Бо ж він, Василь Витвицький, був не лише свідком, але й визначним учасником подій в Галичині, коли наша музика переходила з громадсько-аматорських позицій на мистецько-професійні. Він і продовжував застосовувати ідеї західньоукраїнського „Союзу українських професійних музик" в Німеччині, а згодом в Америці.

Вже тут застав він пануючу подекуди девізу: „Влаштуймо концерт, а зберемо гроші".

У відповідь Витвицький кинув відворотнє гасло: „Зберімо гроші і влаштуймо концерт".

Основний характер наукової творчости такого ерудита — лаконізм. В. Витвицький володіє рідкісною в нас вмілістю — штрихом двох-трьох слів накреслити потрібний образ чи



З концерту в часть В. Барвінського (Львів, 10-го грудня 1938 року). Зліва: Надія Лаврівська, Василь Барвінський, Роман Савицький (виконавець програми) та Василь Витвицький.

поняття. Наприклад, на 215-ох сторінках своєї книжки спогадів він висказав більше, ніж інші автори часто висловлюють в товстих томах.

Лаконізм та точність — конечні складники енциклопедичної роботи. У ній В. Витвицький активний від десятиліть. В найтіснішій співпраці із Володимиром Кубійовичем (Наукове Т-во ім. Шевченка), реалізатором аж чотирьох „Енциклопедій Українознавства", В. Витвицький залишив помітний слід саме у тих виданнях, таких вагомих у сучасній боротьбі за правду про Україну.

Окремі заслуги В. Витвицького у його праці музикознавця — відкривача нових світів. Тут взагалі перші монографії про фортепіянову творчість В. Барвінського (втрачена праця із ранніх 1930-их рр.), про композиторів Михайла Гайворонського (1954), Максима Березовського (1974). Тут же відкриття Сонати для скрипки й клявесина пера того ж Березовського (Національна бібліотека, Париж) — одна із найцікавіших знахідок недавнього часу. Без прецеденсу з'явилось теж дослідження п. з. „М. Лисенко в американській музикознавчій літературі" (1962).

Новим словом прозвучала розвідка пера нашого Ювілята про українські впливи у Шопена (1934), у Ліста (1959), Стравінського (1971), Прокоф'єва (1973) та Бартока (1981).

В. Витвицький зладив навіть автобібліографію із праці свого життя та точний спис власних музичних творів, чим значно полегшив роботу сучасних та майбутніх шанувальників його творчости. Оця автобібліографія є у нас правдивою рідкістю.

Між середниками масової комунікації 20-го віку, радіо займає одне із перших місць. Піонерська діяльність В. Витвицького проявилася і тут. Музичне радіомовлення цікавило його віддавна, і він за двома наворотами працював був на цьому полі професійно (Радіо Львів 1939-40; 1941-44).

В Америці реалізація наших радіопрограм із українською клясичною музикою віддавна натрапляла на труднощі. Вистачить пригадати, що такі метрополії як Ню Йорк, Чикаґо чи Трентон не зуміли й досі здобутись на подібне. Щасливим вийнятком був лише Дітройт, який у 1970-их рр. втішався такою програмою завдяки фаховій і всебічній праці В. Витвицького та його постійно живому зацікавленню українською музикою, як народною, так композиторською.

(Закінчення буде)

В. Витвицький — видатний український музиколог співпрацює зі „Свободою" від 1949 року.

За поновлення...

(Закінчення зі стор. 2)

ветеранів — тих, яких Москва посилала для поширення імперії: на придушення у Чехо-Словаччині, Мадярщині і т. д. Ганебна війна в Афганістані також дала цілу „плеяду" ветеранів. І все це — на пільгах і на утриманні України. Більше того, ніхто з них не має великих полегш — це тільки відносна оплата за помешкання й позачергове надання їм помешкання, „смішна" сума за послуги, додаткові пільги на отримання харчів і т. д. Це названа тільки мізерна частка, бо все це не включає розміру пенсії совєтських „ветеранів" та „інвалідів". Окрім того в багатьох з них кипить шалена ненависть навіть до слова „Україна". „Тужать" за колишніми союзними „благами" — не інакше, бо виповзають на антидержавні виступи з антидержавними атрибутами (провокаційними червоними прапорами та гаслами) — їм задобре поводиться! Чомусь це все оплачує українська держава. В той сам час Уряд України донині нічого не зробив, щоб регабілітувати добре ім'я колишніх українських вояків — дивізийників та УПА, не кажучи вже про надання заслужених пільг тим, хто справді боровся за Україну. Користають ті, хто затягав їй ярмо московського поневолення. Оборонці ж — поза законом будь-якого права як морального, так і матеріяльного.

Тому у переддень свята американських ветеранів у мене виникло запитання, яке Верховна Рада України може розв'язати: коли буде відновлено добре ім'я колишніх українських вояків — теперішних українських ветеранів — дивізийників І УД УНА та вояків УПА і коли врешті про них почнуть належно дбати в Україні?

А яка ваша думка, шановні читачі?

Про статус...

(Закінчення зі стор. 2)

мо сказати, що покищо ніяких обмежень на подачу паперів до СІН немає. Як ми вже писали раніше, встановлено лише загальну кількість віз, що виділено на всі европейські країни — 24,257 і серед них 4,090 — на Україну. Відомо також, що повідомлень про виграш розіслано в дуже багато разів більше, ніж буде "зелених карток". Але це в цілому — на всі европейські країни, а скільки повідомлень було вислано громадянам України — невідомо. Їхня кількість залежить від того, наскільки активно населення держави бере участь у льотереї. Минулого року громадянам Польщі, наприклад, було вислано майже 50,000 повідомлень і багато тих, хто виграв, залишились без зелених карток. Крайовий центр віз цього року, з метою налагодити кращий облік та отримати можливість чіткіше контролювати процес оформлення "зелених карток" для щасливців у льотереї, розіслав їм додаткову форму, яку просить негайно повернути до центру та доповісти про загальну кількість членів сім'ї того, хто виграв та місце їхнього знаходження (якщо той, хто виграв, чи вся його сім'я, знаходяться на території ЗСА — цю форму виповняти не обов'язково, принаймі СІН її не вимагає). Спеціяльні служби Державного департменту ЗСА обробляють отримувану інформацію та щомісяця надсилають до іміграційних бюрів країни інструкцію (VIsa Bulletin), регулюючи процес оформлення документів на статус постійного жителя ЗСА. В міру використання квоти, окремі країни будуть "закриватися". Неможливо знати, коли Україна вибере свою квоту.

У минулорічній льотереї ДВ-1 іміграційна Служба припинила оформлення "зелених карток" для громадян України, що знаходяться на території ЗСА, лише 13-го вересня 1995 року, а варшавська амбасада ЗСА, яка обслуговує Україну, продовжує і тепер видавати візи на постійне помешкання членам сімей тих, що вже перейшли інтерв'ю у ЗСА і отримали статус постійного мешканця. Виходячи з вищесказаного, можемо порадити всім, хто отримав повідомлення про виграш, поспішити з виповненням паперів.

Питання, що стосуються іміграції, просимо надсилати на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave. 2nd floor, New York, N. Y. 10003-8306; tel.: (212) 387-8683.

Виставка канадської книги в Києві



Письменники Канади в Україні (зліва): Дж. Беннантін, Л. Палій, Г. Байсел, С. Данн, Д. МекКарті і К. Рекай.

На летовищі в Києві у Соні Данн стали сльози в очах: „Це я в перше на землі моїх предків!" Соня, з походження українка, одна з нашої групи канадських письменників, що приїхала в Україну з нагоди передання канадських книжок для Центральної Бібліотеки Академії Наук ім. Вернадського. Соня, письменниця, авторка численних книжок для дітей, продуцер телевізійних програм і викладач драматургії на Торонтському Університеті. З групою прибули ще Кейті Рекай, також автор дитячих книжок і радіо й теле-передач у Торонті, та референт зовнішніх зв'язків Об'єднання письменників Канади та організаторка виставки разом а звторкою цих рядків. Приїхали з групою також Генрі Байсел поет, драматург і викладач Конкордія університету в Монтреалі та його дружина, перекладачка Арлет Франтіє Байсел, мисткиня й письменниця Доріс Меккарті, як також з Альберти Джов Беннантін Кагнет, авторка дитячих книжок зі своїм 10-літнім сином.

Заздалегіть ми вислали понад 500 книжок, журналів, каталогів, подарованих канадськими видавництвами, Державною бібліотекою Канади, Канадійським інститутом Українських Студій та Державними архівами Канади. Майже все пакувала й каталогувала сама Каті у тісних приміщеннях Спілки Канадських Письменників. Вона також зуміла роздобути державні фонди на підготову висилки. У Києві нас запевнили, що наші книжки вже розложені у габлотках, чекають відкриття виставки.

Тетяна Арсеєнко, референт зовнішніх зв'язків та заступниця директора Центральної Бібліотеки припильнувала, щоби видання були естетично розміщені та щоб все було приготоване на час. Вона виготовила ком'юніке для преси, вислала запрошення для гостей з Канади, приготовила для нас нічліги, прохарчування, транспортацію та дуже цікаву програму в Києві.

Тиждень нашого побуту, до часу відкриття виставки і офіційної передачі книг, ми провели на відвідуванні історичних пам'яток та культурних установ Києва. Погода була прекрасна, соняшна, видавалось, що й це зорганізували наші господарі.

Ми ночували в Будинку Творчости у Ворзелі біля Києва. Виявилось, що це ряд дещо спартанських котеджів посеред соснового лісу. На щастя всі наші гості досвідчені подорожники, не нарікали на невигоди. Наш котедж ми прикрасили безліччю айстер, якими щедро нас обдарували при приїзді. „Головна кватира" була в затіненій зеленню кімнаті з дерев'яними меблями і фортепіяном та старосвітським самоваром. (Ця кімната чомусь нагадувало сцени з драм Чехова).

Кожного ранку наша група виїжджала міні-автобусом на цілий день до Києва при проводом нашої опікунки Тетяни Арсеєнко, яка плинно володіє англійською мовою. (В комунікації з гістьми помагала їй також англомовна донечка).

Ми вспіли побувати на Княжій Горі, де гості познайомилися з початками української історії та залюбки послухали бандуриста, якого там можна часто зустріти. Звідтам ходили до пам'ятника Володимира, де канадці милувалися видом на Дніпро і лівим берегом, а далі стежками і східцями парком ген аж під Верховну Раду до малого гарного пам'ятника Лесі Українки.

Нажаль того дня, коли ми туди вибралися, музей Лесі Українки був закритий. Натомість там при вулиці Саксаганського ми оглянули зі зовні будинки нашої дореволюційної інтелігенції Косачів, Старицьких, Лисенків, осідок „Ради". До музею Лисенка нас запросили дуже привітно, ми дізналися багато про творчість і життя визначного композитора, Соня навіть грала на Лисенковім фортепіяні.

Можна було подивляти фізичну витривалість канадців (Доріс Меккарті не криється з тим, що їй понад 80 років), та їхнє зацікавлення всім баченим.

Через останні події, Софійський Собор був, нажаль, закритий. Ми оглянули його тільки з зовні й поклонилися перед свіжою могилою Патріярха. Зайшли також у Володимирський Собор.

Одного ранку відвідали Печерську Лавру. Англомовна провідниця повела нас до надбрамної Троїцької церкви та до трапезної палати з церквою. Гості були захоплені красою ікон. Нажаль ми не вспіли піти до музею золотих скарбів. Мені прийшлося роз'яснювати справу знищення Успенського Собору, бо у офіційної провідниці ще далі язик не обертається, щоби осудити комуністів у тім варварстві.

Цікавим для всіх були відвідини музею Шевченка. Генрі з відчуттям прочитав у голос в англійській мові „Заповіт", який підсунула йому провідниця музею. Канадці були справді зворушені.

В канадській амбасаді відбули офіційну візиту. Там привітали нас тимчасовий повірений у справах уряду Канади в Україні Роман Ліщинський та радник Роман Ващук, який помагав нам при перевезенні книжок, виготовив друковані запрошення на відкриття для дипломатів і гостей та співпрацював з Тетяною Арсеєнко.

У Спілці Письменників України привітали нас голова Юрій Мушкетик, секретарі Володимир Дрозд та Олесь Лупій. Канадці були зацікавлені прегарним будинком, в якому приміщена спілка. Особливо інтригувало їх це, що за царату там жив київський губернатор Ігнатєв, якого внук був свого часу канадським амбасадором до Об'єднаних Націй.

Наша група була запрошена також до Лінгвістичного відділу Київського університету, де перед студентами Генрі читав в англійській мові свої поезії і де вив'язалась цікава дискусія. Поблизу канадці змогли відвідати бібліотеку рідкісних стародруків.

Особливо цікаві були відвідини Державної бібліотеки України для дітей, якій канадці передали біля сто книжок. Там ми оглянули спеціяльно пристосовані для молоді читальні, кімнати для слухання казок, музики, оглядання мультфільмів, кімнати з іграшками, робітні, музей ляльок і багато іншого. Будинок внутрі прикрашений керамічними виробами Олі Рапай. З нагоди наших відвідин прийшли в бібліотеку група дітей із сиротинця. В невеличкому театрі мала дівчинка виголосила на пам'ять цілу казку Каті Рекай, яку переклала на українську мову Тетяна Арсеєнко. Джоу Кагнет показувала свої казки з великими ілюстраціями й ми намагалися їх перекладати. Джоу живе на фармі у преріях Канади, вона оповідала про співжиття людей різного етнічного походження, між якими дуже багато українців. Найбільше радості дітям приніс виступ Соні Данн. Вона вміла їх забавити, говорила до них в українській і англійській мовах, співала, плескала в долоні, витягала різні „скарби" з численних кишень своєї довжезної спідниці. Діти відповідали хором і видавалось, пішли б за нею, як в тій казочці про чарівника зі сопілкою.

Відвідали наші гості і ярмарок на Подолі, де мало хто міг встоятися перед спокусою закуплення українських сувенірів: писанок, вишивок, іграшок і іншого. Одна Джоу дістала „лекцію" за „Мотрьошку".

У прегарний сонячний день їздили ми за місто й оглянули частину величного музею під відкритим небом. Там у маленькій дерев'яній УАП церковці відправлялась Служба Божа у Свято Успення Присвятої Богородиці і гарно співав хор. Не хотілось вірити, що чужинцям могло так усе подобатися.

Подорож ракетою по Дніпрі до Канева всім була цікава, мимо того, що день був хмарний. Нажаль, капітан не згодився зупинитися біля Шевченкової Гори й нашій групі прийшлось сходити з корабля, в місті Каневі. Там у дощ довго чекали на автобус. Поблизу кілька жінок продавали овочі й городину. Я накупила цілу торбу солодких сливок для нашого гурта. Продавщиця запевняла, що вони щойно вранці зір-вані з дерева. (І нагадалось, як перед двадцятьома роками також купувала сливки у таких рідних, близьких жінок біля Києва). З пригодами добились до Шевченкової могили. Дощ устав, музей був вже закритий, не було „Заповіту" у голосниках, однак тиша нам багато сказала про Кобзаря.

Під кінець побуту наша група зложила квіти перед пам'ятником жертв загиблих українців, росіян, а передусім великої скількості жидів у Бабиному Ярі.

Перед відкриттям виставки книжок відбулася пресова конференція, яку зорганізували Бібліотека АНУ, Спілка Письменників України та секретаріят Української Всесвітньої Координаційної Ради. На цій були представники українських засобів інформації. Вже наступного тижня появились репортажі про відвідини канадців та про виставку в газетах: „Молодь України", „Київська Правда", „Народна Газета", „Культура і Життя", „Вісті з України" та в радіо й телевізії.

Під час пресконференції голова Спілки Письменників України та секретар Олесь Лупій передали офіційно авторці цього допису диплом лавреата премії ім. Павла Тичини, який був їй призначений у січні на 1995 рік.

Урочиста церемонія відкриття виставки книжок, які Канада подарувала Україні, відбулася 30-го серпня у виставовій залі Центральної Наукової Бібліотеки ім. В. Вернадського. Прибуло сотки гостей, між ними дипломати, письменники, науковці. Директор бібліотеки О. Онищенко, дякував за всі видання, які після двотижневої виставки перейдуть до фон-дів бібліотеки. Підкреслював, що у наших народах багато спільного і книги поможуть вивчати одні одного. Роман Ліщинський в імені Посольства Канади в Україні сердечно привітав присутніх з хвилюючою подією в культурному житті обох держав. Від канадської групи кілька слів сказала Кейті Рекай. Від імені Української Всесвітньої Координаційної Ради та українських письменників виступав Іван Драч. Відомий археолог П. Толочко від Президії Національної Академії Наук України подякував канадцям та запевнив їх, що їхні книги знайдуть тут другий дім і пошанування.

Присутні оглядали зі зацікавленням сучасні літературні твори, журнали, географічні, природничі й морські атласи та численні плякати. Більшість видань було в англійській і французькій мовах, вдалося привезти також і кілька україномовних видань.

Після відкриття почесні гості були запрошені на прийняття, яке виготовила канадська амбасада.

Продовж перебування канадців вдалося нав'язати численні зв'язки з українськими письменниками й режисерами. Проф. Байсела запросили викладати на Київському університеті. Були домовлення про можливі переклади з одної мови на другу та видання канадських творів в Україні.

Ліда Палій

СВІТОВІ РИНКИ очікують безпрецедентного збільшення цін на пшеницю. Вже у грудні цього року ціна за тонну пшениці може досягнути найвищого рівня за всю історію — 210 дол. Тепер вона тримається на рівні 173 дол. за тонну. Представники розташованої у Лондоні Міжнародної ради у питаннях пшениці вважають, що збільшення цін на неї спричинили два чинники: значне зменшення світових запасів пшениці і цьогорічний неврожай у різних частинах світу. ЗСА також зібрали найнижчий врожай від 1989 року. Попит на пшеницю моментально зріс. Китай, наприклад, закуповує 10 млн. тонн, не відстане й Росія, оскільки зібрала найнижчий за останні 30 років врожай.

Ділимося сумною вісткою, що 21-го жовтня 1995 р. упокоївся у Бозі на 91-му році життя наш найдорожчий ТАТО і ДІДУСЬ

СЛ. П.
ІНЖ.
АЛЕКСАНДЕР ҐАЛІОН

ПАНАХИДА — в понеділок 23-го жовтня 1995 р. у похоронному заведенні Conroy Funeral Home, 21 E. 2nd St. Bound Brook, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок 24-го жовтня о год. 10-ій ранку в церкві-пам'ятнику св. Андрія, а відтак похорон на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дочка — ЛАРИСА БУЛИГА
внук — АНДРІЙ ПАЛИВОДА з дружиною АЙЛІН
внучка — НАТАЛІЯ ПАЛИВОДА
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що в четвер 19-го жовтня 1995 р. відійшов від нас

СВ. П.
проф. д-р
ЯРОСЛАВ РУДНИЦЬКИЙ

довголітній член, співробітник і Президент УВАН у Канаді, засновник і довголітній професор українознавчих студій у Манітобському університеті. Свого часу член Канадської Королівської комісії Двомовности і двокультурности, член багатьох українських і чужомовних наукових установ і товариств. Активний і передовий діяч державного центру УНР, мовознавець-ономаст, автор першого українського Етимологічного словника та багатьох наукових праць.

Горем прибиті:

дружина — д-р МАРИНА АНТОНОВИЧ-РУДНИЦЬКА
син — ЖДАН РУДНИЦЬКИЙ з внуками ДАРОМИРОМ, КСЕНЕЮ
дочка — ІНКА РУДНИЦЬКА-БРАВН з чоловіком МЕЛВІЛЕМ і внуками ІВАНОМ І ДАРІЄМ
братова — д-р ГАЛИНА РУДНИЦЬКА з синами ОЛЕКСАНДРОМ і АНДРІЄМ
швагер — д-р МАРКО АНТОНОВИЧ з дружиною МИРОСЛАВОЮ і дітьми ДМИТРОМ, АЛЛОЮ і ЛЮБОЮ ЖЕРОВ з чоловіком РОБЕРТОМ та дітьми ЛАРИСОЮ, ДЕМ'ЯНОМ і МАРІКОЮ
родина на Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що в неділю 22-го жовтня 1995 р. упокоїлася в Бозі на 91-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ

бл. п.
МАРІЯ БАНДЕРА
з дому АНТОНОВИЧ

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок 24-го жовтня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Maple Hill Chapel, 383 Maple Ave., Hartford, Ct.

ПОХОРОН відбудеться в середу 25-го жовтня о год. 9-ій рано в церкві св. Архистратига Михаїла, 125 Wethersfield Ave., Hartford, Ct. Опісля на українському цвинтарі св. Ахристратига Михаїла, Glastonbary, Ct.

У глибокому смутку залишені:

дочка — ІРИНА ЧАЙКОВСЬКА
сини — д-р ЯРОСЛАВ БАНДЕРА
— проф. ВОЛОДИМИР БАНДЕРА з дружиною НІНОЮ
внуки — МАРТА ЧАЙКОВСЬКА з мужем ФРАНКОМ
— ГАЛЯ ЧАЙКОВСЬКА з мужем МАРКОМ і донечкою СТЕФОЮ
— АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ з дружиною КЕРОЛ і донечкою КЕЙТ
— МАРКО БАНДЕРА з дружиною МАРҐАРЕТОЮ і сином ПАВЛУСЕМ
— д-р ПЕТРО БАНДЕРА
— д-р ХРИСТИНА БАНДЕРА
— ОСИП БАНДЕРА
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Замість квітів просимо складати пожертви на Children of Chornobyl Relief Fund., P. O. Box 340278, Hartford, Ct. 06134.

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

більш ефективної допомоги Україні.

Собор радів визнанню УПЦеркви в ЗСА і Діяспори, очоленої Митрополитом Константином, Вселенською Патріярхією і православним світом, яке було довершене 12-го березня у центрі Вселенської Патріярхії Фанарі, та закликав українські православні церковні юрисдикції в Україні здійснити ще у цьому столітті поєднання в єдину Українську Православну Церкву з одним первоієрахом.

Делегати собору вислухали чисельні привітання, а між ними від Вселенського Патріярха Вартоломея, від Патріярха УАПЦеркви в Україні Димитрія і від Місцеблюстителя Патріяршого Престолу Київського Патріярхату, Митрополита Філарета, який запросив делегацію Церкви в ЗСА на надзвичайний собор, 20-22-го жовтня цього року у Києві. Первоієрарх Митрополит Константин відрядив делегацію-спостерігачів на собор у Києві в особах протоієрея Івана Наконечного, настоятеля собору св. Володимира у Пармі, Огайо, і члена Ради Митрополії, та д-ра Анатолія Лисого, члена Ради Митрополії та дорадника Митрополита у міжцерковних взаєминах.

Обрано на голову консисторії Архиєпископа Нюйоркського і Вашінгтонського Антонія, який подякував присутнім за довір'я і висловив о. протопресвітерові Василеві Дяківу щиру подяку за віддане і плідне шестирічне служіння Церкві, як голова Консисторії. Собор також обрав Церковну Раду Митрополії, яка, згідно зі статутом Церкви, діє між соборами, та і інші відділи Митрополії. На внесок собору, прочитаний Архиєпископом Анонієм, 14-ий Собор затвердив Митрополитом-Первоієрахом УПЦеркви в ЗСА Митрополита Константина, надаючи йому титул „Блаженніший".

Під час бенкету, який відбувся після собору, Валентина Кузьмич, голова Об'єднання Українських Православних Сестриць, подарувала від Сестриців ручний хрест рукоположенням від останнього собору священиків, і голова Прихильників Музею Вячеслав Вишневський, на руки Митрополита Константина, подарував Музеєві при церкві-пам'ятнику недавно придбану Острозьку Біблію.

Закінчено Собор у неділю, 15-го жовтня, Архиєрейською Літургією очоленою Митрополитом Константином у сослуженні Архиєпископа Антонія, Єпископа Міннеаполісу Паїсія, правлячого Єпископа Куритиби і всієї Південної Америки Єремії та вибраних священиків.

ООН святкує...

(Закінчення зі стор. 1)

причини нема серед гостей президента Єгипту Госні Мубарака, хоч його ім'я внесено до списка доповідачів. Через складні внутрішньополітичні обставини не зміг залишити країни італійський президент Люїджі Скальфаро. Замість канцлера Німеччини Гельмута Коля приїхав міністер закордонних справ Клявс Кінкель. Президент Іраку Саддам Гуссейн та лібійський лідер Муаммар Каддафі не беруть участи у святкуваннях, бо ООН заповадила щодо їхніх країн санкції.

Діяльність Дирекції „Червоної рути" в Україні



Кримська молодь захоплена фестивалем

Повідомляємо прихильників фестивалю „Червоної рути", що найближчим часом Дирекція фестивалю проводить два великі проєкти, що мають національно-просвітницький, патріотичний і доброчинний характер.

Від 8-го листопада до 9-го грудня ц. р. ми організуємо гастрольне турне переможців фестивалю „Червона рута – 95" в Криму, південних і східних областях України. Мета турне — провести агітацію населення зросійщених регіонів України на підтримку кандидатів від національно-демократичних патріотичних партій напередодні довиборів до Верховної Ради України 10-го грудня 1995 року; пропагувати українську пісню на сході і півдні України, привернути засобами найсучаснішої поп- і рок-музики нашу молодь до рідної мови і культури. Враховуючи низький рівень національної свідомости тамтешнього населення, концерти будуть проводитися безкоштовно, щоб притягнути якнайбільше глядачів, особливо студентської молоді та військовослужбовців. Відбудеться 16 концертів в обласних промислових центрах південної і східної України.

Протягом жовтня-грудня ц. р. Дирекція фестивалю виготовляє авдіо- і відеопрограми із високоякісними професійними записами популярних українських пісень. Ці програми будуть нами безкоштовно надані усім державним і недержавним теле- і радіостанціям та каналам в усіх областях України (біля 60 станцій і каналів). Через відсутність таких записів української музики, телевізія і радіо в Україні передають російські пісні, тим самим продовжують русифікувати мільйони українських слухачів і глядачів. Не дивлячись на відсутність грошей, Дирекції вдалося виготовити частину авдіо- і відеопрограм із високоякісними професійними записами популярних українських пісень. Ці програми були безкоштовно надані 1,2 та 3 програмам національного радіо, програмі національного телебачення, ICTV, телебачення Симферополя та Севастополя. Проте більшість матеріялу простоює і через брак грошей не дозволяє повноцінно забезпечити такою необхідною україномовною продукцією особливо східну Україну.

Тож просимо вас допомогти нам фондами для проведення вказаних проєктів. Ваші датки просимо слати до: Chervona Ruta Festival, c/o Mrs. Alexandra Juzeniw, 206 E. 9th Str., New York, N. Y. 10003.

Можете комунікуватися з Дирекцією фестивалю — Тарас Мельник (044) 244-28-38 (Київ).

Тарас Мельник
директор

Появилися „Спогади" П. Скоропадського

Київ. — Тут заходами Інституту східньоевропейських досліджень Національної Академії Наук України, Східньоевропейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії та Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України вийшли друком „Спогади" Павла Скоропадського, який як гетьман української держави (травень–грудень 1918 р.) відіграв непересічну ролю під час одного з етапів новітнього українського державотворення.

Видання цього унікального мемуарного джерела, яке вперше пропонується увазі вчених і широких кіл громадськости як України так і діяспори, співфінансоване Східньоевропейським Дослідним Інститутом ім. В. Липинського у Філядельфії, Фондом „Відродження" у Києві та Оленою Отт-Скоропадською зі Швайцарії. Наукове видання книги, яка нараховує 496 сторінок, включає, крім „Спогадів" П. Скоропадського, „Передмову" Ярослава Пеленського, „Коротку хроніку життя П. Скоропадського", авторства Олени Отт-Скоропадської і Павла Гай-Нижника, „Лінгвістичні засади опрацювання тексту" Віталія Передрієнка, „Коментарі", дев'ятнадцять ілюстрацій-фотознимок родини Скоропадських та „Покажчик імен і географічних назв". У „Додатках" книги вміщено „Моє дитинство на Україні" Павла Скоропадського, „Спогади мого дитинства" Олени Отт-Скоропадської та „Уривок зі споминів про смерть П. Скоропадського" Єлисавети Кужім-Скоропадської. Матеріяли книги, включно з науковим апаратом, надруковані українською мовою, крім самих „Спогадів", які, згідно із засадами наукового видання тексту, надруковані оригінальною, тобто російською мовою, оскільки рукопис „Спогадів", який зберігається у Східньоевропейському Дослідному Інституті ім. В. Липинського у Філядельфії, первісно був написаний П. Скоропадським російською мовою. До редакційної колегії „Спогадів" увійшли: Ярослав Пеленський — головний редактор, Лев Біляс, Геннадій Боряк, Кирило Вислобоков, Костян-тин Гломозда, бл. п. Євген Зиблікевич, Богдан Коваль, Олена Отт-Скоропадська, Георгій Папакін, Христина Пеленська, Віталій Передрієнко, Руслан Пиріг, Олександер Рубльов і Павло Сохань.

Презентація „Спогадів" П. Скоропадського, заходами установ Національної Академії Наук України, а саме Інституту східньоевропейських досліджень, Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського і Українського міжнародного комітету з питань науки і культури, а також Східньоевропейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії, відбулася 27-го вересня 1995 року у Будинку вченого Національної Академії Наук України у Києві з численною участю наукових і громадських діячів України. У презентації взяли участь зі словом академік Я. Яцків, академік Я. Пеленський, член-кореспондент НАНУ П. Сохань, Олена Отт-Скоропадська та низка істориків і громадських діячів України. У розважовій частині цього урочистого вечора взяли участь струнний квартет „Каприз плюс" та хор „Гомін". Завершилася презентація перекускою.

РОСІЙСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ агентство Інтерфакс повідомило, що Федеральна служба безпеки Росії переслідує членів групи захисників довкілля, пов'язаних з міжнародною правозахисною організацією „Ґрінпіс". Цими днями агенти служби безпеки провели обшуки у бюрах екологічної організації „Беллона" і у приватних мешканнях активістів „зеленого руху" в Санкт-Петербурзі, Мурманську і Сєвєродвінську. Всі комп'ютери, документи та архіви, що стосувалися охорони природи в цьому регіоні, було сконфісковано. Газета „Сєгодня" висловила припущення, що справа йде до закриття російських природоохоронних організацій, саме з цією метою служба безпеки хоче звинуватити екологів у „шпигунстві на користь Заходу". Газета стверджує, що агенти служби безпеки обшукали також мешкання контр-адмірала Ніколая Мормула, який до виходу на пенсію командував ескадрою атомових підводних човнів.

З діяльности ЗУАДК



В. Царан

Ситуація і потреби України сплітаються у такі складні лябіринти, що ними, здавалося б, неможливо дійти до мети — вивести Україну як незалежну державу „на тихі води, на ясні зорі". Та все ж як видно, єдиний вихід: діяти в позитивному розумінні, бо негативів і „гордієвих вузлів" досить і без нашого втручання.

Дамо тут приклад однієї такої акції у сфері допомоги, щоб навести думку нашого щедрого патріотичного громадянства і на інші аналогічні акції. Трагічна доля України є підґрунтям існування великої кількости інвалідів в Україні. Одним з найтяжчих видів інвалідства є сліпота. Є маса безпомічних незрячих в Україні; заради евфемізму їх окреслювали нераз як „темних", розуміється тільки в фізичному сенсі. Чужа окупаційна влада в Україні ніколи дійсно не дбала про те, що діється з тими незрячими чи темними у колоніяльній країні СССР, якою була до 1991 року Україна. Самий статус незалежности не забезпечує далі інвалідів України. На опіку над ними потрібні фінанси, яких у державі обмаль.

Тож доводиться нам прийти з поміччю. Приблизно два роки тому ЗУАДК отримав листа про молоду незрячу людину, яка рішилася на ґрунтовні студії для сліпих для того, щоб своє знання передати й іншим інвалідам, що втратили зір і проживають в Україні. ЗУАДК на нарадах Екзекутиви й Дирекції постановив причинитися до цього шляхетного діла. Цей молодий студент дістав стипендію у спеціяльній для таких програм школі для сліпих Овербрук у Філядельфії. Довелося скластися на Вирівнювальний фонд. Окрім ЗУАДК зложили на цю ціль ще дві установи: одна — Комітет Суспільної Служби в Огайо, очолений Мирославою Оришкевич, і друга — Український Народний Союз.

Після ґрунтового однорічного курсу в цій школі з великим розгалуженням предметів, наш студент з України Віктор Царан закінчив цю школу з дуже добрими успіхами. Зрозуміло, він вивчив для цього англійську мову. Перед поворотом в Україну Віктор відвідав канцелярію ЗУАДК, щоб попрощатися і подякувати.

У розмові із цією молодою інтелігентною людиною відчувалася його впевненість у свої знання, і у те, що він принесе користь і поміч своїм співтоваришам недолі. Велике значення при вишколі має застосування комп'ютера, що він може там впровадити і в свої програми навчання.

Екзекутива і дирекція ЗУАДК щиро побажали Вікторові успіхів. Така інформація може послужити також заохотою передати на потрібні акції і свій даток до ЗУАДК.

Н. П.

ВІДІЙШЛИ
• ВІД НАС •

ДМИТРО ТКАЧ член УНС Відд. 257-го Т-ва ім. Івана Годяка в Лос Анджелес, Каліф. помер 22-го серпня 1994 року на 74-му році життя. Нар. 31-го жовтня 1919 року в Україні (Галичина). Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Телму, дочку Ілону Вілсон, двоюрідного брата Джо Грицковяна в Шкоції. Похорон відбувся 11-го серпня 1994 року на цвинтарі Oakdale Memorial Park in Glendora, CA.
Вічна Йому Пам'ять!

Микола Медвідь, секр.

АНТОНІНА МАРЧУК член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й. померла 10-го серпня 1995 року на 73-му році життя. Нар. 29-го лютого 1922 року в Харкові, Україна. Членом УНС стала 1972 року. Залишила у смутку дочок Наталію з мужем Гарі та внуками Кірою та Матвієм, Тамару з мужем Кевіном та внуками Кевіном, Александрою та Конорeн, сестру Женю і брата Володимира з родинами. Похорон відбувся 14-го серпня 1995 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пригода, секр.